

Alleged Harassment by the Police

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ಕೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮರಗಳ ವಿನಿಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಫೋಲೇಸಿನವರು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕುತೂಹಲದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಳೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೇನೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. Innocent people are being arrested by the police. Therefore, immediate action by the Government is necessary.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Mysore Appropriation Bill, 1973 and Mysore Appropriation (Vote on Account Bill) 1973

Introduction

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, I beg to introduce the following Bills :

- (1) The Mysore Appropriation Bill, 1973.
- (2) The Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973.

MADAM SPEAKER.—The Bills are introduced*

Mysore Appropriation Bill, 1973

Motion to Consider

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, I beg to move.—

“That the Mysore Appropriation Bill, 1973 be taken into consideration.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved :—

“That the Mysore Appropriation Bill, 1973 be taken into consideration.”

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲು ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಾಬಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 129 ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ನಾನಾಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್—ಹಿರ್ ನಂಬರ್ 2ರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್—2 ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಸ್ಕಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಪ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ರಾ.ಡ್ ರೇಷನ್ಯ ಬಾಬಿಗೆ 130 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೇಷನ್ಯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಎಂಥಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸ

* The Bill is reproduced as annexure to this volume.

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾ ರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ಅನಿ ವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನಧಿಕೃತ ನಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ತೆಕರಾರು ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ಟಿ. ಟಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಪಾತ ಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟಿ. ಟಿ. ಫೈನನ್ನು ವಸೂಲಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿಗೆನು ಒಂದು ಆಪ್‌ಸೆಟ್ ಬರೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಈ ಟಿ. ಟಿ. ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಕರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ತನಿಖೆ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದೇ ದಿವ್ಯಾಂಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಯಾವಾಗ ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಹಾ ವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿಪಾದದೆ ಅವರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದರಾ ಹಣವನ್ನು ದುರ್ವಿನಯೀಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಣ್ಮೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನಾಕಾರಣದಿಂದ ತೆರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರೆಂಬುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ: ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅಕ್ರಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿಾರಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುರೈಕೆರೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ದಶನ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಡ್ಜರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೇವರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಶೋಲ ಕರೋಲಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಪನ್‌ ಸೇಷನ್ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹಾಕಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ತಾಶೀಲ್ದಾರರಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ತೆದಾರರಾಗಲಿ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾಶೀಲ್ದಾರರು ಹೇಳಿದರೆ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರರು ನಾನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ಹೈಪೋಟಿ ಏಕೆ ಎಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಪಡೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಿವಸ ಇವರು ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ರುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಿನ್ನೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ.

ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರು 10ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ದಿಟ್ಟತನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದಸರಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಂಟಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ಎರಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರಾದ ವೆಸರು ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಜಾಂತ್ ಎರಬೇಕು, ಸತ್ಯಾಂಶವರಬೇಕು ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ, ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಲೋಕದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಶರೈ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ರಾಜರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಳೆಂದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಸರಕಾರ ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಿಟಿಗೆ ಹಣ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ರೈಲ್ವೆ ಅನೇಕ ಅಕ್ಕವುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ವಿವ್ಯಾಕವಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವ್ಯಾಕವಿವರ ತಿಳಿದು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಂಬರು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಲೇನು ಅಪಾದನೆಯಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೇ, ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಡಲು ಹಣ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂಡಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಅವ್ಯವಹಾರವೇನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಡೆಪುಟಿಮೇಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವರು. ಅವರು ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಅಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುವುದು. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಂತೆ ಲೋಕದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಂಡಿರುವರೇ, ಏಷ್ಯು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎ.ಸಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮಂಡಲದವರು ಅವರ ಟೂರ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ನನಗೆ ಕಳಿಸುವರು, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಸಿಟ್ ಟು ಧಾರವಾಡ ಎಂದಿರುವುದು, ಬಂದು ಏಕಾದರೂ ಕೆಳಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುವರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವವರೇ? ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸಭೆ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವರು, ಯಾವ ರೀತಿ ಆ ಸಭೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಸುತ್ತಿಬಂದು ವರದಿ ಮಾಡುವರು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನೋಟನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತರಬೇತೆಂಬ ಆದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದು ಬಿಡಬೇಕು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗೆ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಇದು ಅನುಚಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಕ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಔಪಧಿ, ಅದ್ವಿಧಿಧರ ಹಣ ಕೊಡುವರು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಸ್ತತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಗೆ ಬಿಷಧಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯ ಬರುವ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಕೆಲಸವಿರುವ ಕಡೆ ತನಿಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಲಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಕೂಡ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಬ್ಯಾಕ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇರೆ ತಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಡದಿದ್ದರೆ, ಅನೇಕ ದುರುಪಯೋಗದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ವಕವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತು ಇಲ್ಲ. ತರಬೇತು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀವು, ತಕ್ಷಣ ತಂಪೇತು ಪಡೆದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಸರ್ವೆ ಡಿವಿಷನ್‌ನ ಅಫೀಸರ್ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ

ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐಂಟ್ ನಂಬರ್ 16ರಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಅಫೀಸರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುದವಸ ಗಳಿಂದ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಅಫೀಸರ್ ಸ್ಥಳ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅವರು ಒಂದು ಪೂರೈಕೆ ಅಫೀಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಈ ರೀತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದು ರೈತರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ, ನುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಈ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ, ಎಲ್ಲವೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತವಾದ ವ್ಯವಹಾರ, ಬರೀ ಇನ್‌ಪೆಕ್ಷನ್, ವಿಸಿಟ್, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮಾಡಿದ್ದು ತನಿಖೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ತನಿಖೆ, ಈ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಕ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಸ್ವರವಾಗಿ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10ರಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ ನಂಬರ್ 4 ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪಡೆ ಪಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಡ್ಡು ಹಣ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬೆಳಕನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಕರ್ಕವ್ಯ ರೀತಿತ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹಣ ಕೇಳುವಾಗ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ತಕ್ಷಣ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಸಾಮಾನಿನ ಬೆರೆಯನ್ನು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಹೇಳಿದರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು, ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಜನರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಪಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚೌಕಾಸಿ ಎೞಿಪಾರ ಮಾಡಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚೌಕಾಸಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ; ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು ತ್ರೇನೆ. ಬರಗಾಲವಿಡಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಮರ್ಗಂ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಸಮಗ್ರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾವ ನಿರೀತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾಯಕರು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ನಿಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಷಾಂತರವಾದ ಅದಳತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ, ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಬದರಾಯನವುದ್ದಿವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ವರ್ತೋಭಾವ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಹಣ ರೈತನ ಹಣ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನೆಗಾಣಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಆವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇಶ ಕೂಡ ತರತಕ್ಕ ಸುಬೇಕು ಎಂದು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಧಿಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು ತ್ರೇನೆ.

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾರಾಯ್ಣರು ಮಾತು
ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ಮುಸುರ ರೆಕ್ಕೆದ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆ.
ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಡರ್ ಮತ್ತು ರಿಕೂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಚಪ್ಪಾಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ
ಇದ್ದವನು ಇವೊತ್ತಾ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಸಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಪೊರೈವೆನಂತ್ ಅಫೀಸರ್ ಅಪಾ
ಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಟಾನ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜುಜಾಟ ಇದೆ. ಅಹಿತ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಹಳ ಗಹನವಾಗಿ ನೃದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇರಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಹಕಾರ ತಪ್ಪರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫೋಲಿಸ್ ಇರಾಖೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಫೋಲಿಸ್ ಇರಾಖೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅದರೂ ಕೂಡ ಫೋಲಿಸ್ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಫೋಲಿಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಹೊಸದಾಗಿ ಫ್ರೋಬೇಷನ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಕೂಡ ಯುವಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲೋಕಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಫೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. (ಡಿ. ವೈ. ಎಸ್. ಪಿ.) ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮೃಗವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮೃಗವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಈ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

3-00 P. M.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪಾಪ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅಂಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಹುಡುಗತನ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದೇ ಫೋಲಿಸ್ ಡಿವೈಷನ್ ಪಿ ಜಿ ಪಿ ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅವರ ಜೀಪನ್ನು ಒವರ್‌ಟೇಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾರಿನ ಡ್ರೈವರ್ ಹತ್ತಿರ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಖ್ತಿ ಮೆಂಟರಿ ಫಿಗರ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆನ್ವಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತರೆ ಬಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಪೊತ್ತಿನದಿನ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಡಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನೀವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮತ ಪಡೆದು 165 ಜನ ಕೊತಿರುವಾಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದು ಮರೆತುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಲೀಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಯಾವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಮ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತಮಾನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ 1973 ಆದರೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎನ ತಕ್ಕ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಆಪ್ತರು ವರೆಗೂ ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೆ ಬಂದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಮತ್ತೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಸತ್

ನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕ್ಕು ? ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕದ್ದು ಇಚ್ಛೆ ಈನ್ ಎ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೂ ಕೂಡ ತಾಯಿಬೇರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಬೇಕಿತ್ತೋ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕಿತ್ತೋ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟೀಷರು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ವರಮಾನ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಿತವಾದ ವರ್ಗಗಳು ಬಂದು Police State is being transformed into Social Welfare State ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವಾಗ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕೌ ಬರಲ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಇಲಾಖಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ರ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದು ಸಿಸ್ಟರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ತ್ರಿಕೋಟ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನ್ ಚೀಕ್ ಕರ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಷಣೆಯಾದ ಸಂಗತಿ. ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಲಾಖೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಚೀಕ್ ಕರ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಚೀಕ್ ಕರ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡುವ ಸರ್ವೆ ವರ್ಕ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಚೀಕ್ ಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್‌ನೂ ಕೂಡ ಚೀಕ್ ಕರ್ ಗಳು ಎಷ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಒರ್ಜಿನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನು ಈ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಿರುತ್ತಾಹ, ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಿಜ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ರಿಟಿಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪೊಕ್ರಿಟಿಷನ್ ರದ್ದಾದರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಂದರೆ ಸಾಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಸಾಧನ ಕೊಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ನೈತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪೊಕ್ರಿಟಿಷನ್ ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಿಜ್ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದ ಮೋಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಲ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಿಜ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ಆದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜನರರ್ ಫಂಡ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಾಗ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಕಾರದ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೂಟನೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಭಾವ ಬಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಫಲ ಉಣ್ಣುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಹಂಕಚೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅವರ ಚಿತ್ತ ಪೋಲಿಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾಪೂರೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಪೋಲಿಸರ ಗುರಿ ಏನು ಇರಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಚಾಕ ಚಕ್ರ ಕಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆಯವರು ಎಂತಹ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. If God is the Architect of man Educationists are the Architects of human mind. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭಾಸದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸ್ಕೂಲ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ವಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ certain number of Co-operatives will be brought under the operation of the audit. ಕೆಲವು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಒಂದು ಸಲಪೂ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸಲ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. 15 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಆಡಿಟ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಮತ್ತು ಆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದರ ವಾಯವೆ 2 ವರ್ಷ ಮೀರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಲೇವಿವಾಸವಾಗಿ ಜನಗಳ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಮಾಯಿಸತಕ್ಕ ಇರಾಖೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರ ಬರುವವಾಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೊಂಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟಿ ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನಿಗೆ ರೀತಿ ಮಾಡಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಕರ್‌ಚರ್ ಇರಾಖೆ ಏನು ಇದೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ, ಅದು ಹೋಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸಿರಿಕರ್‌ಚರ್ ಎಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದಂಥದ್ದು. ನಮ್ಮ ವೈಯೋಗಿಕತೆಗೆ ಸಿರಿಕರ್‌ಚರ್, ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಬಲ ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೇರುವ ಬದಲು ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇವು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬದಲಿಗೆ ಅನೇಕರೂ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎಂದರೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಇರಬಾರದು. ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹುಕಾರರಾಗುವುದು, ಬಡವರಾಗಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಾಗುವುದು, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕನ್ನುವುದು ಅದರ ಸಂಕೇತ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಅಮಾನಿ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ರಾರಿ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟೈನೇಷನ್ ಆಫ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಮಾನ್ ಚನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಟರ್‌ಪಿಯರ್ನ್ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಅವರು ಏನು ಬೆಕಾದರೂ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು ಪುಸ್ತಕದ ಬರಹವೇ. ಅದರಿಂದ ಪಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಡವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾನೂನು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಸುರಿಸಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮುನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವರು ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕವರ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಡವರಿಗೆ-ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ನೀರಾಶ್ರಿತರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟಿಮೆಂಟ್ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಲಂಕ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಡವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಕ್ಕಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಈ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಅಥವಾ 40 ವರ್ಷದ ನಂತರವಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯ ಪರಿಮಿತಿ ನಿಮಿತ್ತವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೋ ಅದ್ವೈತಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

[CHAIRMAN (Smt. SUMATI B. MADIMAN) in the Chair]

ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೊತ್ತು ಏನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಶಯವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

3-30 P. M.

ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಣಬೇಡಿಕೆ ಇರಾಬೆಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಒಂದು ಡೈರಿ ಫಾರಂನ್ನು ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಈ ಒಂದು ಫಾರಂ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ? ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಸಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಫಾರಂ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯವಾಗಿ 1961 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಲಿಂಗು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರ್ಯಾಂಡ್ ಫಾರಂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಈಗ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಡೈರಿ ಫಾರಂನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೋ ಬಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು. ಇವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಎಂದರೆ ಫಿಟ್ಟಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೈ ಹಾಕಿದಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಡಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಪ್ರೇಮೇಗೌಡ : ದಾನ ಕೊಡಬೇಕೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಸಭೆಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಒಂದೇ ಫಾರಂನ್ನು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಹಾಲ ಡೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಡೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

ಇದರ ಪ್ರೆಸ್ ಕಟ್ಟಿಂಗು ಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫಾರಂನ್ನು ರೂ. 14 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪದ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗನ್ ಹೌಸನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನುಮಾರು ಮುಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಾಗಕ್ಕೆ 11-12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇತಿ ಮಿತಿ ಇರಬೇಡವೇ ? ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಸಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ಯುರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿರ್ವಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೈಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಈಡಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಪವಿಹಾರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರವರು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು, ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರವರು ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಭಾಗಶಃ : ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಯಾರು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರನ್ನು ಹೊಡೆನುವ ಕಾಲ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇತಿ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳಿಗಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಚಾನಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೀದಿ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಂಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—Madam, the Leader of the Opposition is making wild allegation. He must frame a charge sheet, prove them and pass it on to you. Because he has the privilege to talk anything, he is abusing that privilege. I cannot tolerate it. Merely because he is the Leader of the Opposition, he cannot insult, insinuate or defame me. Let him say this outside the House and then he will face the consequences.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾರಿಕ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರಿಕ್ಚರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಪದವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—The question of big or small does not arise. If I lose money I lose something; but if I lose my character, I lose everything. I have not lost my character like him.

Sri C. BYRE GOWDA.—The Hon. Minister Sri Azeez Sait said that he has not lost his character like him. He should withdraw those words.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If he does not withdraw those words, I cannot allow the House to proceed.

Sri AZEEZ SAIT.—Then I also cannot allow the House to proceed with these wild allegations.

Sri D. B. KALMANKAR.—When the Leader of the Opposition has made some vague and wild allegations, he must substantiate them. It is no good making vague, wild and amorphous allegations without quoting instances. What is happening in this august House is that only some vague and wild allegations are being made. It is no good making character assassination without substantiating the allegations.

Sri B. SUBBAIAH SHETTY.—The Leader of the Opposition has given a threat to this House that he won't allow this House to continue. I demand that he should take back those words.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—It is only to avoid this kind of thing that we, the members of this House whether on this side or on that side, are expected to follow certain well established conventions. To my mind one of the functions is to avoid saying in this House what one would not normally say outside the House because we are all very privileged persons in the House and get away with it. But, I think the spirit of functioning of the House demands that we put restraint on ourselves and avoid saying things which we will not normally say outside. Sometimes in the heat of debate certain words are exchanged and when that happens, I think, it creates an unfortunate situation and I am sure the Leader of the Opposition or the Minister Sri Azeez Sait had no intention of casting serious aspersions. They have said certain things in the heat of the moment. My suggestion is it is an appeal mainly to the Leader of the Opposition that this exchange should be forgotten and he should proceed with the debate. After all what was said, was stated in the heated moment and there was no intention to insult each other. I would once again appeal to the Leader of the Opposition and also to members on this side of the House to avoid using expressions or casting aspersions which might create a situation of this kind. It is an unfortunate situation which I think we should forget and proceed with the work.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿತ ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೈಟ್.—ಕಳ್ಳ ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri M. Y. GHORPADE.—It amounts to character assassination.

Mr. CHAIRMAN.—I request the hon. members not to use harsh words. Please continue the debate.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—I am prepared to challenge what hon. Minister has thrown against me.

Sri AZEEZ SAIT.—I too am prepared to meet the challenge of the Leader of the Opposition.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—There are two points. ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I am not at all going back. I am prepared to assert the charges that I have levelled against him. I am going to prove it.

Sri AZEEZ SAIT.—Why are you threatening? If you are in possession of documents, please forward them to the Speaker and let an enquiry be conducted. I have been accepting your challenge.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಚಾರ್ಜ್ಸ್‌ಫೋರ್ವ್ ವುಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ನಾಟುತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಛಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸವರ್ಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri M. Y. GHORPADE.—The point is, whatever words that are used is unfortunate. Both have accused each other of corruption.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am going to stand by whatever the words I used.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri AZEEZ SAIT.—I have not said that. I quoted a proverb.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾನ್ಯ ವುಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—I have been in public life for the last 25 years and I have some blood running in my veins. If the member is prepared, he must substantiate his charges. There is no use of threatening and dragging my name like this. The world is there to see you and see me.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will examine the records. In the meanwhile the hon. member may please continue the speech.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You are going to examine the words used and then you will give your ruling. I do not want any reply. He has made two allegations. He must be prepared to prove. He said "you have lost your character". ಮತ್ತು "ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri M. Y. GHORPADE.—This is a heated moment. I say on behalf of the Government that those unfortunate exchanges may be expunged.

MEMBERS.—No. no.

Sri H. D. DEVE GOWDA—I am not prepared for expunging those things. I am prepared to take these challenges and whatever allegations made so far as my character and integrity are concerned I will give whatever time Sri Azeez Sait requires to prove those things.

Sri AZEEZ SAIT.—I have better things to do.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Whatever the allegations I have made against the Transport Minister, I have sufficient documents to place before the House and to question his integrity. That I am going to do. If I am not able to do it, I am prepared to apologise. I have got sufficient....

Sri AZEEZ SAIT.—You place it.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am going to place it before the House and I will ask the Speaker to take up the matter whenever time permits.

Sri AZEEZ SAIT.—It should be taken up tomorrow itself.

Sri M. Y. GHORPADE.—The procedure is, if any one makes a serious allegation against a member, then he will give personal explanation. He is willing and therefore the matter ends there.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—So far as the Minister is concerned I agree that whatever allegations I have made, I am prepared to take that responsibility. With responsibility I have made that challenge. So far as other charges are concerned, let the Minister be prepared to take. I do not want to leave it at that. Please don't try to deviate. If I have lost my character, I have no moral right to stay here. I am prepared to take the challenge. I am prepared to allow time to prove those two charges. He must accept that challenge.

Sri M. Y. GHORPADE.—The point is...

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I have great respect for the Finance Minister. Let the Chair take a decision.

Sri M. Y. GHORPADE.—Sri Deve Gowda here is not functioning in his personal capacity. Of course I understand his feelings. As the Leader of the Opposition he has to advise.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I have respect for you. He must accept my challenge and I am prepared to accept his challenge.

Sri M. Y. GHORPADE.—I am only trying to say that you should advise all of us as to how the House should proceed. Whenever such unpleasant exchanges have taken place, it has not resulted in the complete stoppage of business of the House. The rights of other members are also involved and let us not make it a personal thing.

Sri D. B. KALMANKAR.—On a point of order. During the debate the hon. Leader of the Opposition said certain things. I will refer to rule 289. When the Leader of the opposition was speaking he made some allegations against the hon. Minister for Transport regarding a

particular deal, about the property belonging to the ex-Maharaja of Mysore and said that the Divisional Commissioner and the Minister have got a hand in the deal. He also said that he has got evidence and notes that the hon. Minister has got a hand in the purchase of certain chassis and deals are of a doubtful character. So my submission is, as per rule 289 no allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply. Therefore, before he makes specific allegations he should have given intimation.

MR. DEPUTY SPEAKER.—All that I would urge is, the debate must be conducted in a very sober way and in a dignified way, not making personal insinuations. All the same, something has happened and I would urge upon the Leader of the Opposition to proceed with the speech. We are getting the records in a couple of minutes and we will examine and see what best we can do. I request the leader of the opposition to proceed with the speech.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗ ತಾವು ರಿಕಾರ್ಡು ತುನಿ ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ತಂದಿತಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಟನರು ಅವರು ತಂದಿತಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಆಧಾರವ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಬಂತಲ್ಲವೆಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಇದು ಈಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI D. B. KALMANKAR —I insist on the ruling because an allegation is made. I also invite your attention to rule 288.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have followed what you mentioned. Strictly considered those rules do not apply in this case. The leader of the opposition will proceed.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವ್ಯಾಧ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಆಪ್ತ ಬಹಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 P. M.

ಅದೊಂದು ಭಾಗ. ಇನ್ನು ಅವರ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಯಾರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗ ಇಂತಹ ವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ನಾವು ಅರೋಪಣಾ ಚೀಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Things which are very clear need not be rendered further clear. It is like this; I will read it.—

“SRI AZEEZ SAIT.—Sir, the Leader of the Opposition is making wild allegations. He must prove them, frame a charge sheet and pass it on to you. Because he has the privilege to talk anything, he is abusing that privilege. I cannot tolerate it. Merely because he is the Leader of the Opposition, he cannot insult, insinuate or defame me. Let him say this outside the House, so that I can take action against him.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾರಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಪದವನ್ನು ಅವರು ಪಾಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

SRI AZEEZ SAIT.—The question of big or small does not arise. If I lose money, I lose something; but If I lose my character, I lose every hing. I have not lost my character like him.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—I feel the last sentence is very unpleasant. I would urge upon the Hon'ble Minister to withdraw it.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, since you desire, I withdraw that sentence.

I am not questioning your ruling. I request you to judge the Leader of the Opposition also with the same yard-stick.

MR. DEPUTY SPEAKER.—unfortunately, at that time, I was just called for Tea. But judged in the context of things...

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, you have with you the portion from where I have started addressing the Hon'ble Speaker who was in the Chair at that time. But the earlier portion as to under what context I was forced to say this is not before you.

Merely because he is the Leader of the Opposition, can he make wild allegations as he like; because he has the privilege to talk anything? At this rate, he can hang anybody.

MR. DEPUTY SPEAKER.—He has explained the position clearly.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, I request you to call for the earlier record also.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That can also be done. But I would urge upon the hon. members to have a dignified approach so that dignity and decorum can be maintained,

SRI AZEEZ SAIT.—With due respects to the Chair, I would like to submit one thing. As you know I was your colleague in this House when we were in the Opposition. If one has to make a charge, he must be in a position to make it outside also. Because one has the privilege to talk anything here, one cannot make wild allegations. One can fool a person once, but not always. I would bow my head if the charges are proved. I am not sticking to the power, I have seen lot of power. I was born with a golden spoon. Since the Leader of the Opposition made a challenge, he has to prove it. One cannot make vague allegations. One should make sober speeches.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಾಂಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ವಸ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ವೇಗ್ ಅಲಗಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವೂ ಆಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಾನ್ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಜೆ.ಪೇಟೆ.—ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನೇನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತುಡುಹಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚರ್ಚೆಗೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಲಿಂಗು, ಲಗಾಮು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

SRI H. S. SIDDAPPA.—The Hon'ble Minister said that the speeches should be sober. I would like to know from the Chair who was not sober. ಲಿಂಗು, ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರೊ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

(Many Members from the Opposition stood up)

SRI B. B. SAYANAK.—It is too much from the Hon'ble Minister.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—I will condemn the way in which the Minister talks.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. members may please resume their seats.

SRI H. S. SIDDAPPA.—I am sorry for the words used by the Minister.

SRI M. Y. GHORPADE.—Sir, this should be put an end to. When the Leader of the Opposition sends the record to you, the Chair can take appropriate action at the appropriate time.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಲಿಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನುಚಿನುತ್ತೇನೆ.

I request the hon. member to resume his seat. Hon. leader of the Opposition may kindly resume his speech.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Whatever I have said, I am going to own it. I do not go back upon them.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I very much appreciate it. Please continue your speech

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. It applies to all the members of this House.

(Sriyuths: V. tal Nagaraj, K. Lingappa, Byregowpa stoop up)

These words must be expunged from the proceedings. The Hon. Minister cannot use such words.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I request all the hon. members standing to resume their seats.

(Sri Azeez Sait was seen going out)

SRI S. BANGARAPPA.—I request you to please get the Hon. Minister to the House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನುಚಿವರು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಪಾಡ್‌ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಿಸಿ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೈತ್‌ರವರು ಹಾಗೆ ನುಚಿನಿಂದ ಎಮ್ಮ ಓಡಿ ಹೋಗಬಹುದೇ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us be a bit serious. I have told that we must have some restraint and sober language. Even if some members are erring, the Chair is there to do the needful. I shall go through the entire records and see what can be done. I cannot understand so many members standing and talking at the top of their voices. The followers of the Hon. Leader of the Opposition were making parallel speeches.

SRI H. S. SIDDAPPA.—I never made any speech.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Your leader requested you to resume your seat, but you did not resume. I shall go through the entire record and see what best can be done. If something is there which is required to be expunged, I shall certainly expunge them; but some time is necessary for that.

(ಶ್ರೀಗಳಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಬೈರೇಗೌಡ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದರು)

MR. DEPUTY SPEAKER.—This is not the way of working the Parliamentary democracy. Hon. Leader of the Opposition may please continue his speech.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಟ್ಟನ್ನಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇನು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈಗಲೇ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಹಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆವಾದರೆ ನಾವು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಣೆನ್ನು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೇ ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ, ಅತ್ತ ಕಡೆ ನಾಯಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠಿರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠಿರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತ್ತ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾಗಲಿ, ಲಂಗುಲಿಗಾಣು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಥಾ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಹರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಇವರೇನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಒಂದು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಫೇಲಾಗಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಾವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಈ ಪ್ರಾಪರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ, ಇದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿತ್ತು. ತಾವು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 30—34 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಒಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರಾಯನಕೆರೆಗೆ 14 ಲಕ್ಷ, ಬ್ಲಿಮಂಟಪದ ಜಮೀನಿಗೆ 6 ಲಕ್ಷ, ಪುದ್ದಿನ ಮನೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆಯ ಎಡೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ 11 ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 34 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇರಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗರ ಅಸ್ತಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಬಹುದೆ? ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ಆಗಲಿ 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಗರ ಅಸ್ತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಮ್ಮ ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಯಾರಿಗೂ 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರು ಈ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಔಚಿತ್ಯವೇನಿತ್ತು, ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೌರ್ನಡೆಮವರು ಹಣ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು, ಇಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಭಂಧವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಬೇಕು?

ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ, ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫಂಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬೇಡಿಕೆ. ಇದೆ. ಅದು ಆಹಾರವನ್ನವನು ಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮೊನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫಂಡರೇಷನ್ನಿನ ಒಂದು ಸಮಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಪುಡ್ ಕಾಪ್ಲೇರೇನ್ಸಿಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆನುಮಾನವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ನೂಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಸರಕಾರ ನಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊಸ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆನೇಕವಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರಣ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹೇಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದಾಗ ಅವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—It is not the fault of the Government. It is the fault of the Society or the persons who man the Society. They indulge in doing such things. Should we blame the Government for this ?

Sri V. N. PATIL.—Is it not the duty of the Government to mould the character of the society ?

Sri D. B. KALMANKAR.—It is the responsibility of the people

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲು ಈಗಿನ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನುಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೇವಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ನಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂದು ಒಂದು ಸ್ವಾಚ್ಛುರ ಬಾಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಅದು ರಾಜ್ಯ ಆದಾಯ ನಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ ನೋ ರಾಸ್ ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬೇಸಿನ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲಿ. ಅದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಣಕಾನನ್ನು ರೂಢಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ, ಅಂಥ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ; ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿರಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೈಡಿಂಗ್ ಕಾಪ್ಲೇರೇಷನ್ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಸ್ವಾಚ್ಛುರ ಬಾಡಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ. ಸರಕಾರ ಕೈಸುಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇಂದು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ಧ್ವಿಮುಖ ನೀತಿ ಯಾಗಿದೆ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಪ್ಪನೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುವು. ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದರದಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಿಲ್ಲು ಮಾಲೀಕರು, ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೇವಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆಗೆ ಮಾರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬೆರೆ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದುವು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ನೀತಿ ದೋರಣೆ ಒಂದು ಈ ದಿವಸ ಖಾಸಗಿ ಮಿರ್ ಮಾಲೀಕ ಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಬಂದಂತೆಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೆರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಲೋಪವೆಂಬುದನ್ನರಿತು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು

ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಖಾಸಗಿ ನಂಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಖಾಸಗಿ ಯವರಿಗೆ ಮಿಲನವಾಗಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಹೀಗೆ ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಟರ್ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾನ್ ಹಾಕಿರುವುದು. ಕೆಲವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಾನ್ ಡೆವಲೋಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಲ್ಟಿಮಿಡ್ 4-5 ಸಾವಿರ ಕ್ಯುಟಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬಾರದು. ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರು ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು.

ಇನ್ನೊಂದು ನಮ್ಮ ಲೆವಿ ಬತ್ತವಿದೆ. ಇದರ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ರೀಡ್ ಆಗಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುತಃ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಶೇಖರಣೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಆಭಾವ ಬಹಳ ಉಲ್ಕಣವಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

4-30 P.M.

ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ರೀತ್ಯೆ 15 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗೋಧಿ 5 ಸಹಸ್ರ ಟನ್ ಮೆಪ್ಪೆಲೋ ಬಂತು ಎಂದುಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಷರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಪ್ರಮಾಣ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 50 ಸಹಸ್ರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸೂಪರ್ವೈಸರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಂತೂ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಹೊರಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೇರ್ಮನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾನು ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಆದವನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲವಾದುದಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಣ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ಫಾರ್ಮಿನ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಹೆದಂಬಿಸುವುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಡ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಜಾನೀಸ್ ಪರ್ಚೇಸಿನ ಅ ವ್ಯವಹಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಮತ್ತು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ, ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸೊಸೈಟಿ ಸೊಸೈಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ, ಧಕ್ಕಾ ಇಂಡಿ ಪೆಂಡೆಂಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು. ನೀವು ಕರೆಯಿರಿ ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಕರೆಯಿರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪಾದನಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನೀವೋ, ಈ ಸಭೆ ಆಡ್ವರ್ಸ್ ಆದಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಕಸೆಯಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸೊಸೈಟಿ ಸೊಸೈಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಚರ್ವೆಕ್ಟು, ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ, ಅಪವ್ಯಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾನೆ, ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ದರೆ ನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೆದರಿಕೆ ಕೂಡಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಒಬ್ಬ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ್, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅವನ ಇತಿಮಿತಿ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜಾಣ್ಮೆಯಲ್ಲ. ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ ; ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿನ್ನು ಒಂದೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಪುಕಾರ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಡೆ, (ಅವರು ವಿತ್‌ಡೌ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುದು) ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾರಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡು ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು, ಈ ಸಭೆಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿರಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾಯಕನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಹೋಗತಕ್ಕ ವಾರ್ಗ್ ವರ್ತನೆ ನಮ್ಮ ನಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವವರೆಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿರುವವರೆಗೂ, ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. N. PATIL (Humnabad).—The question of opposing or approving this Appropriation Bill, becomes altogether different. because, there are several additional demands which require more amounts and it has not been done and where lesser amounts could have been sufficient, more amounts are given. At the same time, why I

have got my own reservations about it—I am not opposing it—is because, if I am to support this Appropriation Bill, definitely, there must be some cogent evidence for it. The activities of this Government can be considered to be based on its speeches. It will be wisdom rather to consider such things. If the Government stands for Socialistic lines, we will have to support it. We will have to support it at any cost, when it is preaching on Socialistic lines, but if the ultimate benefits of its preaching are reaching the vested interests of the monopolists, then definitely we will have to oppose.

The wholesale grain merchants in Bangalore came in a procession to Vidhana Soudha on 21-3-73 to protest against the nationalisation of wholesale trade in foodgrains. By whom was this 'bundh' call was given? By whom was this organised? It was not for the benefit of the common man, peasantry, middleclass. It was organised by the vested interests. Unfortunately, the Chief Minister committed an indiscreet act in gracing that occasion when businessmen of Bangalore were protesting against the policy of Government. The Chief Minister who swears by socialism, secularism and democracy should not have met the processionists who consisted of monopolists and men belonging to big trade. How are these black-marketeers helping the Government? Can you purchase anywhere in Bangalore City rice for less than Rs 2-per kg.? The Chief Minister unfortunately also received a memorandum from these big traders opposing Government decision. I think some Ministers also met these monopolists. These monopolists are citizens representing a particular class of vested interests.

Sri M.Y. GHORPADE.—The Chief Minister has reiterated the policy of the Government. He did not resile from the policy of the Government regarding wholesale trade in foodgrains.

Sri V.N. PATIL.—It may be so. But Government in addition to implementing what they preach should also in their action so show that they are above suspicion and that they are not allying with vested interests. In that way they must make people believe them. In Bangalore we cannot get five kgs.—even 2 kgs. of rice per head. The morale of the ordinary man is shattered; his economic structure has completely collapsed. There is a parallel Government by black-marketeers and by those who are indulging in anti-social activities. But these are the gentlemen who are honoured as V.I.P.s when high dignitaries come to the State. For instance, when the Hon'ble Prime Minister visited Basavakalyan, it was a job for me to obtain a pass and get entrance to the function. It took a lot of time for me. But to my great surprise I saw toddy contractors were there securing comfortable places. It may be imagined what is the amount of pressure that those tycoons exert on official circle. Practically officials are at their mercy. These toddy contractors, though rich persons, cannot sign their names; they can put their thumb impressions only. Yet because they maintain big cars and command all sorts of influences they can command anything from officials. This kind of attitude

(SRI V. N. PATIL)

should change and real practical socialism should be practiced. Now coming to drought situation I am sorry to say that whatever programme is chalked out for the drought area is not implemented properly because that programme is being mis-used again by these vested interests. Government are aware that 70 per cent of the cattle in those areas are dead and gone and only 25 per cent remain with the peasantry. Likely in the month of May or June when we are hoping welcome rain showers it is likely that most of the agriculturists will not be able to cultivate their lands for want of cattle. The Finance Minister has got a clear perspective of the situation there and the future needs. Then, as the Government make provision for purchasing maximum number of tractors what instructions have they given to the Agro-Industries Corporation for fetching the maximum number of contractors? Then what about the arrangements made for supply of agricultural implements and tools which the agriculturists require. Let the Finance Minister apply his mind to these aspects first. Let him see in Maharashtra. For speedy implementation of relief measures in drought areas, where one Assistant Commissioner existed it is increased to two; where one Tahisildar existed, there are two in that place; one for day-to-day administration and another for looking after relief measures such measures should be adopted in our State also to facilitate expeditious disposal of work.

Another very curious thing I noticed was that chits have been issued to farmers to collect seeds for cultivation now in this summer season. Bajra and Jawar seeds will be supplied at subsidised rates I think. This is neither the climate nor the opportune time for sowing of and cultivation of this Bajra and Jawar. The cultivators need these seeds in the month of May and June when rains are expected. Now what is to be done is to build a buffer stock. If it is supplied now, they will not be available when they are necessary. It is a pity that the problems of the peasantry are not understood by the official machinery. The pace of drought operations has also suffered considerably on account of official lethargy.

Donated fodder that is being supplied is sold at 25 paise per kg. This fodder is being supplied from the old Mysore area collecting it as dole. What is collected as dole should be supplied free to the poor people in drought areas. That apart even the full quantity of fodder collected from old Mysore area is not loaded to the lorry. Half the lorry is being loaded with rice and that rice is being sent to Gangavathi area. With the result fodder does not reach the drought stricken areas; even two tonnes of fodder does not reach its destination. For this, officers are responsible because they are not alert in detecting smuggling of rice. I have represented this to the Finance Minister.

Inhuman conditions could be seen in relief centres. Children of 8 to 10 years are using hammer for metal breaking; their hands are

always bleeding. On the spot or nearby there is not even one First Aid Centre.

Their hands are bleeding and they are suffering from titanous infection. But there is no medical aid for them. While putting the black stone is it not possible to put them just below a tree so that human beings can go there and work in human conditions? Not a single shelter has been put up and they have to work in the hot sun in a place where rains have miserably failed under miserable climatic conditions. In these circumstances, if human beings are made to work, will this not remind them of the days of slavery? Are they not entitled to say that they are being exploited more than during the slavery period? With these words, I conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ 1973ಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೈತಫೋರ್ವಕಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾ ಒಂದರಡುಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 2 ಕೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಜಿಪನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉತ್ತಮ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಾಸೀಲ್ದಾರರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಸೀಲ್ದಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ವಾಹನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುಭಾಗ ಕಾರ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಫೀಸಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಆವೃತ್ತಿಗೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಹನ ಕಾರ್ಪಸ್‌ವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತುರುವೇಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1934 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ 1938 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೋ ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಪೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ತೋಚಲಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಮೈ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎನಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 3 ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಬಿ)

ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗತಂತರವಿಲ್ಲದೆ, ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕು. ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಟಾಡಿ ಹಂಚನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಿಯಾಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಧೈಯ ವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಟಾಡಿ ಮೃತ್ಯುಲಿಕ್ಕರನ್ನು ಅಂಗಡವಾರಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹರಾಜನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಕೂಡಲೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ ವಸ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತನ್ನೊಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ಹಂತವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸುನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಡಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಜಿ. ಎ. ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವರಪ್ರದವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಇತರೇ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನೂಕುತ್ತ. ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 13 ನೇ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆರೇಳು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ದೇಶದ ಮೂರೇ ಮೂರೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನೂಕುತ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ದಕ್ಷತೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಸಭಾವ ಅಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕವಾರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಪಣಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕುವುದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಲೇಪದೋಷಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮುಖ್ಯ. ಅಂಥ ಉತ್ತಮ ಗಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪೋಲೀಸ್ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಲೇವಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಆದರಿಗೆ ಕೆಲಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕುವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಳಂಕವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡದೆ ಹಾಕಿ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಎಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಕಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಲನತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಲಾರದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವರ್ಷ 240 ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವಾದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಸಾಬೀತಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಪಣಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಜನಗಳ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೋಪ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಜನಗಳಿಂದ, ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ, 2 ನನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ, ಹಣದ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇವುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಹಣ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಣ ಲೋಪವಾಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಬಹಳವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ನಣ್ಣ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೊಡನೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ನಣ್ಣ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೊಡನೆ ಲೋಪವಿವಿಧ. ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು, ತನ್ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿವೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಆಗುವಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಲು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜೈರವ್ವಾಜಿ)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I have a point to make. Article 205 (1) (a) of the Constitution reads thus :

“205. (1) (a) if the amount authorised by any law made in accordance with the provisions of article 204 to be expended for a particular service for the current financial year is found to be insufficient for the purposes of that year or when a need has arisen during the current financial year for supplementary or additional expenditure upon some new service not contemplated in the annual financial statement for that year, or.....”

Sir, I would like to bring to your kind notice that the Government and Mr. Ghorpaade with all his rich experience and expertise knowledge of economics is misusing his position.

Sri M. Y. GHORPADE.—Sir, I may point that a similar point was raised two days ago and the Chair has given a ruling to that effect. This is a thing which happens not only in Mysore State but almost all other States do have supplementary and additional demands...

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I want the Hon. Finance Minister to compare always with what is good and not with what is bad.

Sir, the amount of about 11 cr. res. that is now asked for by way of Supplementary Demands is not for any particular service. It is for about 26 items and is not new also. They knew it. When the budget is prepared the officer in charge of budget must foresee these things. They have 365 days at their disposal; they have a big army of officers; so many section officers; so many Clerks and any number of IAS Secretaries, who are now called as Commissioners. They have also the Financial Advisor. In case any particular item is overlooked ...

Sri M. Y. GHORPADE.—Don't you expect the Hon'ble Speaker to give a Ruling?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—All over the country there are rulings on this. We are following very old practices. 100 years back, they used to say that the world was flat. Now things have changed. The Hon'ble Minister for Finance, I think, is arguing a very bad case. I want a new Ruling because it is a new set up.

Mr DEPUTY SPEAKER.—This is a wonderful Point of Order which I have come across today. This was raised some time back and it was replied also. But the vehemence is original. I may add it is valourous also. But it is a thing which has been almost decided. I

could have understood it if it had been raised yesterday. Supplementary Demands have already been voted and accepted unanimously by the House. Now we are in the midst of Appropriation Bill. At this late hour, there is no force in raising that point. Moreover this is a practice adhered to in the Government of India and other State Legislatures. Therefore, I am unable to uphold the Point of Order and I hope the hon. member Sri C. M. Arumugham would also appreciate it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನದು ಅರ್ಥಗಂಟಿ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇವೇತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ತಗಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Appropriation Bill will have to be passed, the half-an-hour discussion must also be concluded today.

Sri T. R. SHAMANNA.—Appropriation Bill can be taken up jointly or severally.

† **ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).**—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜವಾದ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ನೀಡಿದ ವಚನವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರೈಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೇಂದರೆ ಕ್ಲೀನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಚನವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೆಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಆದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಒಡ್ಡೆಟ್ ಆಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಚನವನ್ನು ಇಲ್ಲವು ವರೆಗೂ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿನಾದರೂ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿರ್ಮಲವಾದಂತಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆ ಇದೆ. ಎಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಳೆದೊಳ್ಳ ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 300 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಿವೇಟ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ)

ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಂಪೌಂಡಿಂಗ್ ಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳು ಕಂಪೌಂಡಿಂಗ್ ಕೇಷನ್ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೆದರಿಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮತವಾದಂತಹ ಅಡಳಿತ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಪಾಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಖಾಸಗಿ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಟ್ಯಾಬನ್ನು ಹಾಕಿಂಡಿಂಡಿ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ಸಹ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 4ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಡೆಫೈನಿಟಿ ರಿಸಲ್ಟ್ ಆಗುವ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಹ ಆದಾಯಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ದಿವಾನಿ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕ್ರಾಮಗ್ರಸ್ತ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಜನರಿಗೆ ಡೈಲಿ ವೇಜಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಕೊಯ್ಲು ಜರಾತಮ್ಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ನಾಡಿಗೆ ನೀರು ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬೇಗನೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ನಾಡಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪನ್‌ಶನ್‌ದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 53 ಜನ ಪ್ರಾದಿಕುಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪನ್‌ಶನ್ ಕೊಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎ.ಬಿ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೇಗನೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಭೋರ್ಪಡೆ.—ಪನ್‌ಶನ್‌ನನ್ನು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಗಿ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಫೈರ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡದೆ ಆರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ನಾನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಫೈಲು ಬಂದಿದೆ. ಎ.ಬಿ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ

ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಂಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 500 ಜನ ಹುಡುಗರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋಟಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 'ಬಂಗಾರದ ಮನುಷ್ಯ' ಎಂಬ ಚಿತ್ರವು ಇನ್ನು 15 ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದಿನ್ಹಿಬ್ಯೂರಸ್ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವರು ತಕ್ಷಣ ಸಿನೆಮಾ ಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ 15 ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ ವಿಶೋಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

† **ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾವಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).**—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಟ್ ಆನ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಮೆಂಬರಿ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಒಂದು ಸಬ್‌ಮೆಂಬರಿ ಡಿವಿಷನ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮೈತ್ರಿಪಕ್ಷವೇನೆಂದರೆ ದೇಶದ 21 ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಪೋಲಿಸ್ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬೇರೆಯಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಪೋಲಿಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಮಿನ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 64ರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಸ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಜೀಫುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕ್ಲಾಮ್‌ಡಾಮರ್‌ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಈ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೀಪ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇಂತ ಬೇಡಿಕೆಯ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವಂತೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮಾಮೂಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಪರವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ಅಮ ತೆಗೆ ಆಮರ ಲಂಚಕೋರನವೇ ಕಾರಣ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್‌ನ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್‌ಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸೆಂಸಿಟೀವ್‌ರ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್‌ಜುಗಳು ನಾನು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಮಪ ಕನಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯಾ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್‌ಜು ನ್ನು 13 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, 13 ಜನ ರೆಕ್ಟರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ದೇಶವೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನಕ್ಕೆ ಬದಲಿಸುವ ಹಣ ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. 216 ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಈಗ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್‌ಜುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸರಿಯಾದಂಥ, ತರಪೇತಾದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಿಪೆಮೆಂಟ್‌ನ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಫುರ್ಚೋಸಹ ಇನ್‌ಸುರೇನ್ಸ್‌ರ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾರ್‌ಜುಗಳನ್ನು ಸೈಕ್ಲಪನ ಮಾಡಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹೆರಾನ್ ಸುಮಾರು ಒಂದಾವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್‌ಮೆಂಬರಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೋಕನ್

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಗ್ರಾಂಟ್ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. This is an authenticated information that there are 13 students in that Junior College with 13 lecturers.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please be brief.

Sri T. R. SHAMANNA.—You have allowed me 10 minutes to speak. I don't take more than 10 minutes.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಹಾಕಿದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಖರೀದಿ ರುವುದನ್ನು ಕೊಡರೆ ತಪ್ಪಟ್ಟುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಿಸ್ಸೆ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೀಸಲ್ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಿಗದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಿಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೀಸಲ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮ್‌ಯಿಂಗ್‌ನ ಹೆಗ್ಗೆ ನಿಗುತ್ತಾ? 22 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಮೂಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ನಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿ 1-75 ಪೈಸೆ. ಅದೇ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 2-25 ಪೈಸೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣರೇ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆರೆ ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಖರೀದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆ 40 ತೆರಿಗೆ ಪಾಕಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಟ್‌ಲೆ ಸ್ಕೋರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೋರ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಇನ್‌ಗ್ರೀನ್ಸ್ ಪರ್ಫಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಪುಲತಮಾಗಿ ಸಮ್ಪತ್ತಿ ಇದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಹಳ ರಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನತಾ ಬಹಾರ್ ಬಟ್ಟರೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕ ತಕ್ಕುದನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ರಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ದುಡ್ಡು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸಫಾರ್ಟ್ ಫೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಪಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಅವರು ಫೆನ್‌ಷನ್‌ನ್ನು ಕ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ನಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ತೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕದರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಫೆನ್‌ಷನ್‌ನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಹರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಯಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಬಡ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಬ್‌ಸಿಡೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ಸಪ್ತಮಂಟರಿ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಹೊಡೆದಾಗಿದ್ದರೂ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮಾರ್ಕಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲವಾರು ಪದಾಧಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದು ಅನಂತರ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ 27 ಲಕ್ಷದ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬತ್ತವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 6,806 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ರೈಸ್, 6,838 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಬತ್ತವನ್ನು ಈಗ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅದಕಾರಣ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ ಟ್ರೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಡೈರಿ ಫಾರಂ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಡೈರಿ ಫಾರಂಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ ಬಂತು. ಆಕ್ಸಿನಿಷನ್ ರೇಟ್ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದು 20-22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಏನು ಆಕ್ಸಿನಿಷನ್ ರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಆಡ್ವರ್ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತರುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇನ್‌ಫುಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೂ ಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬರೆಯಲಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಪ್ತಮಂಟರಿ ದಿವ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಸ್ತವಸ್ತುವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Mysore Appropriation Bill, 1973 for consideration and vote of the House.

The question is:

“That the Mysore Appropriation Bill, 1973, be taken into consideration.

The Motion was adopted

Clauses 2, 3 and the Schedule

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will put the clauses and a the Schedule to the vote of the House.

(Mr. DEPUTY SPEAKER)

The question is :

“That Clauses 2 and 3 and the Schedule do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted

Clauses 2 and 3 and Schedule were added to the Bill.

Clause, 1 etc

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will now put Clause 1, etc to the vote of the House. The question is :

“That Clause 1, the long Title, the Preamble and the enacting formula do stand part of the Bill.

The Motion was adopted

Clauses 1, the long Title, the Preamble and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to Pass

Sri M. Y. GHORPADE.—I beg to move :

“That the Mysore Appropriation Bill, 1973, be passed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Appropriation Bill be passed.”

The Motion was adopted, and the Bill was passed.

Mysore Appropriation (Vote on Account Bill 1973) Motion to Consider

Sri M. Y. GHORPADE.—I beg to move :

“That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973, be taken into consideration.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973 for consideration and vote of the House.

The question is .

“That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973 be taken into consideration.

The Motion was adopted